

Opracowano na podstawie t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, Nr 81, poz. 530, Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 94, poz. 551, Nr 106, poz. 622, Nr 205, poz. 1208, z 2013 r. poz. 984, 1289.

USTAWA
z dnia 26 października 2000 r.

o giełdach towarowych

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa reguluje funkcjonowanie giełd towarowych i obrót towarami giełdowymi, w tym również zasady tworzenia, ustrój organizacyjny i działalność giełd towarowych, giełdowych izb rozrachunkowych, działalność maklerów giełd towarowych, działalność towarowych domów maklerskich oraz nadzór nad tymi instytucjami.

Art. 2.

Ilekróć w ustawie jest mowa o:

- 1) giełdzie towarowej – rozumie się przez to zespół osób, urządzeń i środków technicznych zapewniający wszystkim uczestnikom obrotu jednakowe warunki zawierania transakcji giełdowych oraz jednakowy dostęp w tym samym czasie do informacji rynkowych, a w szczególności do informacji o kursach i cenach towarów giełdowych oraz o obrotach towarami giełdowymi;
- 1a) instrumentach finansowych – rozumie się przez to instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹⁾);
- 2) towarach giełdowych – rozumie się przez to dopuszczone do obrotu na danej giełdzie towarowej lub do obrotu organizowanego zgodnie z odrębnymi przepisami:
  - a) oznaczone co do gatunku rzeczy,
  - b) różne rodzaje energii lub paliwa gazowe w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 oraz z 2013 r. poz. 984),
  - c) limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń,
  - d) prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1, art. 9l ust. 1 i art. 9o ust. 1 ustawy z dnia 10

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, z 2009 r. Nr 13, poz. 69, Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649, Nr 78, poz. 659, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540 i Nr 223, poz. 1776 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 252.

- kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾),
- e) niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, paliw gazowych, mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń lub praw majątkowych, o których mowa w lit. d i f,
  - f) prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz. 551);
- 3) transakcji giełdowej – rozumie się przez to umowę dotyczącą towarów giełdowych zawartą na giełdzie towarowej, w tym umowę zawartą w celu realizacji obrotu transgranicznego w ramach łączenia rynków, przez:
- a) członków giełdy,
  - b) zleceniodawców, którzy zawarli umowę ze spółkami handlowymi prowadzącymi działalność maklerską, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2, w zakresie obrotu towarami giełdowymi, o których mowa w pkt 2 lit. a,
  - c) inne podmioty uprawnione do uczestniczenia w obrocie transgranicznym w ramach łączenia rynków;
- 4) giełdowej izbie rozrachunkowej – rozumie się przez to zespół osób, urzędów i środków technicznych utworzony w celu organizacji i prowadzenia rozliczeń transakcji giełdowych;
- 5) członku giełdy – rozumie się przez to podmiot, który zawarł ze spółką prowadzącą giełdę umowę o członkostwo i na podstawie regulaminu giełdy jest dopuszczony do zawierania transakcji giełdowych;
- 6) działalności maklerskiej – rozumie się przez to działalność w zakresie obrotu towarami giełdowymi, realizowaną na giełdzie towarowej;
- 7) (uchylony);
- 8) towarowym domu maklerskim – rozumie się przez to spółkę akcyjną albo spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzącą działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi;
- 9) domu maklerskim – rozumie się przez to:
- a) domy maklerskie,
  - b) banki prowadzące działalność maklerską,
  - c) zagraniczne firmy inwestycyjne lub zagraniczne osoby prawne, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- jeżeli dokonują czynności w zakresie obrotu towarami giełdowymi;
- 10) tajemnicy zawodowej – rozumie się przez to informację uzyskaną przez osobę wymienioną w art. 53 ust. 1 w związku z czynnościami służbowymi, zatrudnieniem, stosunkiem zlecenia lub innym stosunkiem prawnym o po-

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 69, poz. 586, Nr 165, poz. 1316 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21 poz. 104 i Nr 81, poz. 530 oraz z 2011 r. Nr 94, poz. 551, Nr 135, poz. 789 i Nr 205, poz. 1208.

- dobnym charakterze, dotyczącą giełdowego obrotu towarami giełdowymi lub czynności wynikających z uczestnictwa w tym obrocie, albo działalności podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, zwanej dalej „Komisją”, jeżeli nieuprawnione ujawnienie takiej informacji mogłoby narazić na szkodę interes państwa, interes publiczny lub prawnie chroniony interes osoby fizycznej lub prawnej, bądź jednostki organizacyjnej, której ta informacja dotyczy, a w szczególności informację zawierającą:
- a) dane osobowe klienta, inwestora, strony umowy, czynności lub transakcji,
  - b) treść umowy i przedmiot czynności lub transakcji,
  - c) dane o sytuacji majątkowej osób, o których mowa w lit. a, w tym oznaczenie rachunku lub rejestru towarów giełdowych lub rachunku pieniężnego oraz stany tych rachunków;
- 11) podmiocie dominującym – rozumie się przez to podmiot dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 185, poz. 1439);
  - 12) (uchylony);
  - 13) instytucjach rynku towarów giełdowych – rozumie się przez to giełdy towarowe, giełdowe izby rozrachunkowe, towarowe domy maklerskie oraz maklerów giełd towarowych;
  - 14) radzie nadzorczej giełdy – rozumie się przez to radę nadzorczą spółki prowadzącej giełdę towarową;
  - 15) (uchylony);
  - 16) gwarantowaniu – rozumie się przez to nieodwołalne zobowiązanie do wykonania każdego zobowiązania wynikającego z transakcji towarami giełdowymi;
  - 17) łączeniu rynków – rozumie się przez to tworzony przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu przesyłowego gazowego i podmiot prowadzący giełdę towarową transgraniczny mechanizm łączenia rynków krajowych oparty o wspólny algorytm ustalania cen i udostępnione uczestnikom połączonych rynków zdolności przesyłowe na połączeniach z innymi systemami przesyłowymi elektroenergetycznymi lub gazowymi;
  - 18) obrocie transgranicznym – rozumie się przez to obrót energią elektryczną lub paliwami gazowymi dokonywany przez użytkowników systemu z użytkownikami innych systemów przesyłowych elektroenergetycznych lub gazowych na podstawie umów dwustronnych lub transakcji zawieranych w ramach łączenia rynków;
  - 19) derywacie elektroenergetycznym – rozumie się przez to instrument finansowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d i e ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, który odnosi się do energii elektrycznej;
  - 20) derywacie gazowym – rozumie się przez to instrument finansowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d i e ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, który odnosi się do gazu ziemnego.

Art. 3.

1. O ile przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej, proponowanie nabycia lub nabywanie niebędących instrumentami finansowymi praw majątkowych, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, paliw gazowych, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, lub od ceny lub wartości praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d, przy wykorzystaniu środków masowego przekazu, albo w inny sposób, jeżeli propozycja jest skierowana do więcej niż 300 osób albo do nieoznaczonego adresata, z wyjątkiem proponowania nabycia praw w postępowaniu likwidacyjnym, upadłościowym lub egzekucyjnym, może być dokonywane pod warunkiem uprzedniego wprowadzenia tych praw do obrotu giełdowego i wyłącznie za pośrednictwem giełdy.
2. O ile przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej, dopuszczone do obrotu giełdowego prawa majątkowe, o których mowa w ust. 1, mogą być przedmiotem obrotu wyłącznie na giełdzie, do obrotu na której zostały dopuszczone.
3. Prawa majątkowe, o których mowa w ust. 1, mogą być przedmiotem obrotu dokonywanego poza giełdą, do obrotu na której zostały dopuszczone – w postępowaniu likwidacyjnym, upadłościowym lub egzekucyjnym.
4. (uchylony).

Art. 3a.

1. Oświadczenia woli składane w związku z dokonywaniem czynności w zakresie obrotu towarami giełdowymi mogą być składane w postaci elektronicznej.
2. Dokumenty związane z czynnościami, o których mowa w ust. 1, mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przechowywane i zabezpieczone.
3. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie, o której mowa w ust. 1, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma pisemna została zastrzeżona pod rygorem nieważności.
4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, zasady tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów, o których mowa w ust. 2, tak aby zapewnić bezpieczeństwo obrotu towarami giełdowymi.

Rozdział 2**Tworzenie i ustrój organizacyjny giełdy towarowej****Art. 4.**

Celem działania spółki prowadzącej giełdę jest:

- 1) koncentracja podaży i popytu na towary giełdowe;
- 2) zapewnienie bezpiecznego i sprawnego przebiegu transakcji giełdowych i rozliczeń;
- 3) upowszechnianie jednolitych informacji umożliwiających ocenę aktualnej wartości towarów giełdowych.

Art. 5.

1. Giełda towarowa, zwana dalej „giełdą”, może być prowadzona wyłącznie przez spółkę akcyjną.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, przedmiotem przedsiębiorstwa spółki, o której mowa w ust. 1, może być wyłącznie prowadzenie giełdy.
- 2a. Spółka, o której mowa w ust. 1, może również dokonywać łączenia rynków w celu umożliwienia członkom giełdy udziału w obrocie transgranicznym.
- 2b. Spółka, o której mowa w ust. 1, może prowadzić giełdę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Prowadzenie giełdy wymaga zezwolenia wydawanego z zachowaniem trybu określonego w art. 25 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
- 2c. Na giełdzie, o której mowa w ust. 2b, może być prowadzony obrót wyłącznie instrumentami finansowymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d, e oraz i ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, których instrumentem bazowym jest towar giełdowy dopuszczony do obrotu na giełdzie towarowej, w tym derywatami elektroenergetycznymi i derywatami gazowymi.
- 2d. Warunku dopuszczenia instrumentu bazowego do obrotu na giełdzie towarowej, o którym mowa w ust. 2c, nie stosuje się do instrumentów pochodnych odnoszących się do uprawnień do emisji, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. i ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
- 2e. Do spółki, o której mowa w ust. 1, oraz do giełdy, o której mowa w ust. 2b, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyłączeniem:
  - 1) możliwości organizowania alternatywnego systemu obrotu;
  - 2) art. 21 ust. 3a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
3. Spółka, o której mowa w ust. 1, może dokonywać rozliczeń:
  - 1) transakcji giełdowych,
  - 2) transakcji zawartych poza giełdą przez będące jej członkami przedsiębiorstwa energetyczne, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, jeżeli ich przedmiotem są określone rodzaje energii, paliwa gazowe, limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, albo niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości energii danego rodzaju lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f– pod warunkiem, że regulamin giełdy określi zasady dokonywania rozliczeń takich transakcji.
- 3a. W przypadku prowadzenia działalności określonej w ust. 3 spółka prowadząca giełdę może być stroną transakcji wyłącznie w celu dokonania rozliczeń transakcji zawartych przez członków giełdy.
- 3b. Spółka prowadząca giełdę może powierzyć rozliczanie transakcji określonych w ust. 3 giełdowej izbie rozrachunkowej, utworzonej z jej udziałem.
4. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy spółki prowadzącej giełdę, na której przedmiotem obrotu są prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e; spółka ta jest zobowiązana powierzyć rozliczenia transakcji giełdowych w tym zakresie giełdowej izbie rozrachunkowej.

5. Z zastrzeżeniem ust. 6, minimalna wysokość kapitału zakładowego spółki prowadzącej giełdę wynosi 3 000 000 zł.
- 5a. Minimalna wysokość kapitału zakładowego spółki prowadzącej giełdę, o której mowa w ust. 2b, wynosi 10 000 000 zł.
6. Minimalna wysokość kapitału zakładowego spółki prowadzącej giełdę, na której jest dokonywany obrót wyłącznie towarami, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a, wynosi 1 000 000 zł.
7. Na jedną akcję przypada tylko jeden głos na walnym zgromadzeniu.
8. (uchylony).

Art. 6.

1. Akcje spółki prowadzącej giełdę mogą być wyłącznie imienne.
2. Pokrycie obejmowanych akcji lub zapłata za nabywane akcje spółki prowadzącej giełdę nie może pochodzić z pożyczek, kredytów ani z nieudokumentowanych źródeł.
3. Kapitał zakładowy powinien być pokryty w całości przed złożeniem wniosku o zarejestrowanie spółki.
4. Spółka prowadząca giełdę ma obowiązek i wyłączne prawo zamieszczania w firmie spółki wyrazów „giełda towarowa”.
5. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do utworzenia i działania spółki prowadzącej giełdę stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych dotyczące spółki akcyjnej.
6. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy spółka prowadząca giełdę jest spółką publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Art. 7.

1. Prowadzenie giełdy wymaga zezwolenia, które wydaje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek spółki zaopiniowany przez Komisję.
2. Wniosek o udzielenie zezwolenia powinien zawierać:
  - 1) firmę, siedzibę i adres spółki;
  - 2) dane osobowe członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, o ile jest przewidziana, jak również innych osób, które odpowiadają za rozpoczęcie działalności giełdy lub będą nią kierować, ich kwalifikacje zawodowe oraz dotychczasowy przebieg pracy zawodowej;
  - 3) przewidywaną wysokość środków własnych, pożyczek i kredytów przeznaczonych na uruchomienie giełdy oraz określenie sposobu finansowania działalności;
  - 4) dane o wysokości i strukturze kapitałów spółki oraz źródeł ich pochodzenia;
  - 5) listę akcjonariuszy, obejmującą w stosunku do osób:
    - a) prawnych – dane, o których mowa w pkt 1 i 2,
    - b) fizycznych – imię, nazwisko, adres, kwalifikacje zawodowe oraz dotychczasowy przebieg pracy zawodowej– wraz z procentowym określeniem posiadanych przez nich głosów na walnym zgromadzeniu;
  - 6) informację o podmiotach dominujących i zależnych wobec akcjonariuszy, obejmującą dane, o których mowa w pkt 1 i 2;

- 7) dane o przewidywanej lokalizacji giełdy oraz środkach technicznych umożliwiających funkcjonowanie giełdy, a w szczególności o posiadanych urządzeniach telekomunikacyjnych i warunkach lokalowych;
  - 8) informację o rodzajach towarów giełdowych, mających być przedmiotem obrotu na giełdzie;
  - 9) zobowiązania do prowadzenia działalności na danej giełdzie co najmniej:
    - a) 5 towarowych domów maklerskich lub spółek handlowych, prowadzących działalność maklerską zgodnie z przepisami ustawy – w przypadku gdy przedmiotem obrotu na giełdzie mają być towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a,
    - b) 3 towarowych domów maklerskich albo 2 towarowych domów maklerskich oraz 4 przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję na wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucję lub obrót energią elektryczną – w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne i spełniających warunki, o których mowa w art. 50b ust. 1 – w przypadku gdy przedmiotem obrotu na giełdzie mają być towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b i c,
    - c) 6 towarowych domów maklerskich lub domów maklerskich albo 2 towarowych domów maklerskich lub domów maklerskich oraz 6 przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję na wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucję lub obrót energią elektryczną, i spełniających warunki, o których mowa w art. 50b ust. 1 – w przypadku gdy przedmiotem obrotu na giełdzie mają być towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d,
    - d) 6 domów maklerskich lub towarowych domów maklerskich – w przypadku gdy przedmiotem obrotu na giełdzie mają być towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.
3. Do wniosku należy dołączyć statut spółki, regulamin giełdy oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia giełdy w okresie co najmniej 3 lat, a w przypadku utworzenia giełdowej izby rozrachunkowej, o której mowa w art. 14 ust. 2, także dokumenty wymienione w art. 17 ust. 2.
4. Wydając zezwolenie, minister właściwy do spraw instytucji finansowych zatwierdza statut spółki i regulamin giełdy oraz regulamin giełdowej izby rozrachunkowej.

Art. 8.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych wydaje decyzję odmawiającą zezwolenia na prowadzenie giełdy, jeżeli z analizy wniosku i dołączonych do niego dokumentów wynika, że spółka występująca z wnioskiem może prowadzić działalność w sposób nienależycie zabezpieczający interesy uczestników obrotu towarami giełdowymi lub zagrażający bezpieczeństwu obrotu towarami giełdowymi.

Art. 9.

1. Statut spółki, poza danymi, o których mowa w art. 304 Kodeksu spółek handlowych, określa:
  - 1) podmioty mogące być akcjonariuszami spółki;
  - 2) rodzaje towarów giełdowych, które mogą być dopuszczone do obrotu na danej giełdzie.

2. Z zastrzeżeniem art. 5 ust. 3a, stronami transakcji giełdowych mogą być wyłącznie podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 3, oraz giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., zwany dalej „Krajowym Depozytem”, i spółka której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a także spółki prowadzące giełdy towarowe lub giełdowe izby rozrachunkowe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Członkami giełdy mogą być wyłącznie:
  - 1) towarowe domy maklerskie;
  - 2) domy maklerskie;
  - 3) (uchylony);
  - 4) przedsiębiorstwa energetyczne oraz będący osobami prawnymi odbiorcy uprawnieni do zmiany sprzedawcy w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
  - 5) grupy producentów rolnych, o których mowa w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.³⁾);
  - 6) domy składowe, o których mowa w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o domach skladowych oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. Nr 114, poz. 1191, z 2004 r. Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539), zwanej dalej „ustawą o domach skladowych”;
  - 7) zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1;
  - 8) niebędące towarowymi domami maklerskimi spółki handlowe, prowadzące działalność, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 i 4 w zakresie obrotu towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.
4. (uchylony).
5. (uchylony).
6. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 4, mogą być wyłącznie stronami zawieranych na własny rachunek transakcji giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe będące określonymi rodzajami energii lub paliwami gazowymi, limitami wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości energii danego rodzaju lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 50b ust. 1.
7. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 5 i 6, mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych zawieranych na rachunek własny, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a, pod warunkiem zatrudnienia maklera giełd towarowych w celu reprezentowania ich w transakcjach giełdowych.
8. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 8, mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 229, poz. 2273, z 2004 r. Nr 162, poz. 1694, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 251, poz. 1847 oraz z 2008 r. Nr 98, poz. 634.

art. 2 pkt 2 lit. a, pod warunkiem zatrudnienia maklera giełd towarowych w celu reprezentowania ich w transakcjach giełdowych.

9. W transakcji giełdowej towarowy dom maklerski lub dom maklerski może być reprezentowany przez:
  - 1) maklera giełd towarowych;
  - 2) maklera papierów wartościowych – jeżeli przedmiotem transakcji są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.
10. Transakcja giełdowa dokonana przez podmioty inne niż określone w ust. 3 lub z naruszeniem ust. 6–9 jest nieważna.

Art. 10.

Transakcja giełdowa nie stanowi gry ani zakładu w rozumieniu art. 413 Kodeksu cywilnego, ani też gry losowej lub zakładu wzajemnego w rozumieniu przepisów o grach hazardowych, nawet jeżeli według wyraźnej lub dorozumianej woli stron rzeczywiste spełnienie wzajemnych świadczeń jest wyłączone, a tylko jedna lub druga ze stron jest obowiązana zapłacić różnicę między umówioną ceną sprzedaży a ceną rynkową w czasie wykonania umowy.

Art. 11.

1. Regulamin giełdy uchwała rada nadzorcza giełdy.
2. Regulamin giełdy określa w szczególności:
  - 1) rodzaje transakcji giełdowych zawieranych na danej giełdzie;
  - 2) sposoby określenia wymagań jakościowych towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a–c, i standardów przewidzianych dla transakcji dotyczących praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i e, a także sposoby kontroli jakości towarów giełdowych;
  - 3) zasady i tryb dopuszczania towarów giełdowych do obrotu giełdowego;
  - 4) zasady wprowadzania towarów giełdowych do obrotu giełdowego, zawieszania notowań i wykluczania towarów z obrotu;
  - 5) zasady i warunki dopuszczania podmiotów do zawierania transakcji na giełdzie oraz ich prawa i obowiązki (członkostwo giełdy);
  - 6) zasady składania zleceń nabycia i zbycia towarów giełdowych;
  - 7) systemy notowań giełdowych oraz zasady ustalania kursów i cen towarów giełdowych;
  - 8) dni otwarcia danej giełdy i godziny sesji giełdowych;
  - 9) formy zabezpieczenia transakcji giełdowych;
  - 10) dane o systemie informacyjnym giełdy;
  - 11) zasady ustalania, rodzaje i wysokość opłat giełdowych;
  - 12) wymagania w zakresie oznaczeń kodowych towarów, według obowiązujących klasyfikacji statystycznych dla obrotu wewnętrznego i zagranicznego;
  - 13) sposób i tryb rozstrzygnięcia sporów wynikających z transakcji giełdowych;
  - 14) środki dyscyplinarne i porządkowe, które mogą być stosowane wobec członków naruszających obowiązki wynikające z członkostwa bądź nieprzestrzegających zasad regulaminu, oraz zasady i tryb ich stosowania;
  - 15) wymagania techniczne i finansowe, którym ma odpowiadać dom składowy w rozumieniu przepisów o domach składowych, i jego prowadzenie oraz warunki, jakie musi spełnić regulamin domu składowego, ubiegającego się

o podpisanie umowy o obsługę transakcji z tą giełdą, oraz zasady i tryb zawierania takich umów;

- 16) wskazanie sposobu rozliczania transakcji, w tym wskazanie giełdowej izby rozrachunkowej właściwej do rozliczania transakcji dokonywanych na danej giełdzie, dotyczących towarów, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.

3. (uchylony).

Art. 12.

1. Zmiany statutu spółki i regulaminu giełdowego wymagają dla swej ważności zgody Komisji.
2. Komisja odmawia udzielenia zgody na dokonanie zmian w statucie i regulaminie, jeżeli proponowane zmiany są sprzeczne z przepisami prawa lub mogłyby naruszyć bezpieczeństwo obrotu.

Art. 13.

Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczególnie tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, w tym również kryteria, jakie muszą spełniać te prawa, aby mogły być przedmiotem obrotu, oraz szczególne warunki, jakie w tym przypadku są obowiązane spełniać osoby zobowiązane do realizacji tych praw,
  - 2) zakres obowiązków informacyjnych
- tak, aby zapewnić nabywcom tych praw podstawowe dane niezbędne do oceny ryzyka związanego z inwestowaniem w te prawa oraz odpowiedni poziom bezpieczeństwa w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z tych praw.

Rozdział 3

Tworzenie i ustrój organizacyjny giełdowej izby rozrachunkowej

Art. 14.

1. Prowadzenie giełdowej izby rozrachunkowej wymaga zezwolenia, które wydaje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek spółki zaopiniowany przez Komisję.
  - 1a. Do wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie giełdowej izby rozrachunkowej stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 2 pkt 1–8 i ust. 4.
  - 1b. Do wniosku należy dołączyć statut spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową, regulamin tej izby, oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia przez izbę rozliczeń finansowych transakcji giełdowych w okresie co najmniej trzech lat.
2. Giełdową izbę rozrachunkową tworzy się wyłącznie w formie spółki akcyjnej. Giełdową izbę rozrachunkową tworzy się w celu dokonywania obsługi finansowej transakcji giełdowych oraz w celu realizacji zadań określonych w art. 15 ust. 5 i 6.
  - 2a. (uchylony).
  - 2b. Giełdowa izba rozrachunkowa może zawierać umowy określające tryb, terminy i warunki przekazywania zbywcom towarów giełdowych środków pieniężnych otrzymanych przez izbę od nabywców tych towarów.

- 2c. Giełdowa izba rozrachunkowa może także dokonywać obsługi finansowej oraz wykonywać zadania określone w art. 15 ust. 5 i 6 w odniesieniu do transakcji innych, niż transakcje giełdowe, jeżeli ich przedmiotem są określone rodzaje energii, paliwa gazowe, limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f albo niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f.
3. Giełdowa izba rozrachunkowa nie może prowadzić działalności innej niż określona w ust. 2, 2b i 2c.
4. Akcjonariuszami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być wyłącznie spółki prowadzące giełdę, akcjonariusze spółki prowadzącej giełdę, banki, Skarb Państwa oraz Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., zwany dalej „Krajowym Depozytem”.
5. Do spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową stosuje się przepisy art. 5 ust. 7 oraz art. 6 ust. 3.
6. (uchylony).
7. Minimalna wysokość kapitału zakładowego spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową wynosi 1 500 000 zł.

Art. 15.

1. Giełdowa izba rozrachunkowa świadczy usługi na rzecz swoich członków.
2. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być wyłącznie jej akcjonariusze, spółki prowadzące giełdę towarową lub giełdową izbę rozrachunkową z siedzibą w krajach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, towarowe domy maklerskie, domy maklerskie oraz podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4 i w art. 50 ust. 1, o ile są członkami giełdy.
3. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być również inne krajowe instytucje finansowe, w tym banki, jeżeli zamierzają współdziałać z giełdową izbą rozrachunkową w zakresie wykonywania jej zadań oraz, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję, osoby prawne lub inne jednostki organizacyjne z siedzibą za granicą, wykonujące zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi.
4. Można być członkiem więcej niż jednej giełdowej izby rozrachunkowej, jak również członkiem osób prawnych lub innych jednostek organizacyjnych z siedzibą za granicą, które dokonują rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi.
5. Do zadań giełdowej izby rozrachunkowej należy organizacja i prowadzenie rozliczeń transakcji giełdowych, w szczególności:
  - 1) badanie stanu finansowego członków w zakresie możliwości terminowego wywiązywania się z zobowiązań wynikających z transakcji giełdowych;
  - 2) organizowanie i zarządzanie systemem gwarantującym prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z transakcji;
  - 3) (uchylony);
  - 4) wyrażanie zgody na zawarcie przez członka giełdowej izby rozrachunkowej umowy o rozliczanie transakcji, o której mowa w art. 50b ust. 1 pkt 1.

6. Giełdowa izba rozrachunkowa zapewnia przeprowadzanie rozliczeń członków z tytułu transakcji giełdowych, w szczególności przez zagwarantowanie ich zobowiązań i wierzytelności wynikających bezpośrednio z tych transakcji.
7. Giełdowa izba rozrachunkowa może prowadzić rachunki pieniężne, dokonywać rozliczeń pieniężnych, udzielać pożyczek oraz uczestniczyć – za pośrednictwem swojego banku – w rozrachunkach dokonywanych przez Narodowy Bank Polski na zasadach stosowanych w przypadku rozrachunków międzybankowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ust. 1 oraz w ust. 5 i 6.
8. Do spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową stosuje się odpowiednio art. 9.

Art. 16.

1. Prawa i obowiązki członków giełdowej izby rozrachunkowej określa regulamin izby uchwalony przez radę nadzorczą i zatwierdzony przez walne zgromadzenie. Przepisy art. 12 stosuje się odpowiednio.
2. Regulamin giełdowej izby rozrachunkowej reguluje w szczególności:
  - 1) tryb zgłaszania izbie i rejestracji przez izbę wierzytelności członków izby, wynikających z transakcji przez nią obsługiwanych;
  - 2) terminy i sposoby zaspokajania wierzytelności członków izby, wynikających z transakcji przez nią obsługiwanych, w tym w szczególności szczegółowe zasady rozliczania tych transakcji;
  - 3) tryb postępowania przy wykonywaniu innych zleceń przekazanych izbie przez jej członków w związku z obsługiwanymi przez nią transakcjami;
  - 4) zakres odpowiedzialności spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową za terminowe i należyte przeprowadzenie czynności zleconych przez członków izby;
  - 5) szczegółowe zasady postępowania przy gromadzeniu, utrzymywaniu i dokonywaniu zwrotu wadliw.

Art. 17.

1. Wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie giełdy, na której przedmiotem obrotu są prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, oprócz danych wymaganych dla wydania zezwolenia na prowadzenie giełdy powinien wskazywać giełdową izbę rozrachunkową, która będzie dokonywać obsługi finansowej transakcji giełdowych w tym zakresie.
2. Do wniosku należy dołączyć statut spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową, regulamin tej izby oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia przez izbę rozliczeń finansowych transakcji giełdowych w okresie co najmniej 3 lat.
3. (uchylony).

Art. 18.

1. Funkcję giełdowej izby rozrachunkowej może pełnić Krajowy Depozyt lub spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
2. W przypadku gdy przedmiotem obrotu na danej giełdzie będą prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, a funkcję giełdowej izby rozrachunkowej pełni podmiot, o którym mowa w ust. 1, zezwolenie na prowadzenie giełdy, o którym

- mowa w art. 14 ust. 1, może być wydane, jeżeli wnioskodawca dołączy do wniosku umowę z tym podmiotem w przedmiocie rozliczania transakcji giełdowych wraz z regulaminem, o którym mowa w ust. 4.
3. Do rozliczania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, transakcji giełdowych lub innych transakcji w ramach wykonywania funkcji giełdowej izby rozrachunkowej stosuje się odpowiednio art. 14 ust. 2 zdanie drugie, ust. 2b i 2c, art. 15 oraz art. 17, a w pozostałym zakresie – przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
  4. W przypadku gdy funkcję giełdowej izby rozrachunkowej pełni podmiot, o którym mowa w ust. 1, prawa i obowiązki członków giełdowej izby rozrachunkowej oraz zasady rozliczania transakcji giełdowych lub innych transakcji określa odrębny regulamin uchwalony przez radę nadzorczą danego podmiotu, na wniosek jego zarządu. Regulamin ten zawiera w szczególności elementy, o których mowa w art. 16 ust. 2.
  5. Regulamin, o którym mowa w ust. 4, jak również jego zmiany wymagają zatwierdzenia przez Komisję. Komisja odmawia zatwierdzenia regulaminu albo jego zmiany, jeżeli ich treść byłaby sprzeczna z prawem lub mogłaby naruszyć bezpieczeństwo obrotu.

Rozdział 4

Zadania Komisji w zakresie instytucji rynku towarów giełdowych

Art. 19. (uchylony).

Art. 20.

1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do sposobu działania oraz zadań Komisji stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537, z późn. zm.⁴⁾) oraz ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119, z późn. zm.⁵⁾).
2. (uchylony).

Art. 21. (uchylony).

Art. 22.

1. Upoważniony przedstawiciel Komisji ma prawo:
  - 1) wstępu do siedziby i do lokalu spółki prowadzącej giełdę w celu wglądu do ksiąg, dokumentów i innych nośników informacji;
  - 2) uczestniczenia w posiedzeniach rady nadzorczej giełdy oraz na walnych zgromadzeniach.
2. Na żądanie Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli spółka prowadząca giełdę jest obowiązana do niezwłocznego sporządzenia i przekazania kopii do-

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 165, poz. 1316.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 272, Nr 49, poz. 328, z 2008 r. Nr 209, poz. 1317, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1546 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649 i Nr 165, poz. 1316.

- kumentów oraz innych nośników informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz do udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
3. Na pisemne żądanie Komisji zarząd spółki prowadzącej giełdę jest obowiązany do:
    - 1) zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia lub
    - 2) umieszczenia spraw wskazanych przez Komisję w porządku obrad walnego zgromadzenia.
  4. W przypadku niewykonania obowiązków, o których mowa w ust. 3, do żądania Komisji stosuje się odpowiednio przepisy art. 401§1 i 3 Kodeksu spółek handlowych.
  5. Komisja może nakazać radzie nadzorczej giełdy niezwłoczne podjęcie, jednak nie później niż w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnego stanowiska Komisji, uchwały w określonej sprawie.
  6. Spółka prowadząca giełdę jest obowiązana do zawiadamiania Komisji o wszystkich planowanych posiedzeniach rady nadzorczej giełdy oraz walnych zgromadzeniach.

Art. 23.

1. Komisja może wytoczyć przeciwko spółce prowadzącej giełdę powództwo o:
  - 1) stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej giełdy – sprzecznej z ustawą lub podjętej z naruszeniem przepisów ustawy;
  - 2) uchylenie uchwały walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej giełdy – sprzecznej ze statutem spółki, regulaminem giełdy, naruszającej zasady bezpieczeństwa obrotu lub podjętej z naruszeniem postanowień statutu lub regulaminu.
2. Powództwo należy wnieść w terminie 30 dni od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały.
3. Wniesienie powództwa powoduje wstrzymanie wykonalności zaskarżonej uchwały.
4. Prawomocny wyrok stwierdzający nieważność albo uchylający uchwałę walnego zgromadzenia ma moc obowiązującą w stosunkach między spółką a wszystkimi akcjonariuszami oraz między spółką a członkami organów spółki. W przypadkach, w których ważność czynności dokonanej przez spółkę jest zależna od uchwały walnego zgromadzenia, stwierdzenie nieważności takiej uchwały albo jej uchylenie nie ma skutku wobec osób trzecich działających w dobrej wierze.

Art. 24.

1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, na wniosek Komisji, może cofnąć zezwolenie na prowadzenie giełdy, w przypadku gdy spółka prowadząca giełdę:
  - 1) nie rozpoczęła prowadzenia działalności objętej zezwoleniem w terminie wskazanym w decyzji w sprawie udzielenia zezwolenia;
  - 2) przez okres co najmniej 6 miesięcy nie prowadziła działalności objętej zezwoleniem;
  - 3) otrzymała zezwolenie na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów zaświadczających nieprawdę;

- 4) przestała spełniać warunki, które były podstawą udzielenia zezwolenia;
  - 5) prowadzi działalność z naruszeniem przepisów prawa, postanowień regulaminów lub procedur regulujących prowadzenie giełdy;
  - 6) nie przestrzega zasad uczciwego obrotu;
  - 7) narusza interesy uczestników obrotu.
2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 5–7, Komisja może:
- 1) odstąpić od wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 i nałożyć na spółkę prowadzącą giełdę towarową karę pieniężną do wysokości 10% całkowitego przychodu wykazanego w ostatnim zbadanym sprawozdaniu finansowym, a w przypadku braku takiego sprawozdania karę pieniężną do wysokości 10% prognozowanego przychodu określonego w załączonej do wniosku o udzielenie zezwolenia, zgodnie z art. 7 ust. 3, analizie ekonomiczno-finansowej, nie większą jednak niż do wysokości 10 000 000 zł,
  - 2) wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 i jednocześnie nałożyć na spółkę prowadzącą giełdę karę pieniężną, o której mowa w pkt 1, do wysokości 10% całkowitego przychodu wykazanego w ostatnim zbadanym sprawozdaniu finansowym, a w przypadku braku takiego sprawozdania karę pieniężną do wysokości 10% prognozowanego przychodu określonego w załączonej do wniosku o udzielenie zezwolenia, zgodnie z art. 7 ust. 3, analizie ekonomiczno-finansowej, nie większą jednak niż do wysokości 10 000 000 zł
- jeżeli uzasadnia to stopień naruszeń, których dopuściła się spółka prowadząca giełdę.

Art. 25.

W zakresie nadzoru nad działalnością giełdowych izb rozrachunkowych stosuje się przepisy art. 22 i 23.

Art. 25a.

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do sposobu organizowania łączenia rynków w obrocie transgranicznym.

Rozdział 5 **Oplaty**

Art. 26.

1. Udzielenie zezwolenia przewidzianego w ustawie podlega stałej opłacie w wysokości nie większej niż równowartość w złotych 4 500 euro, ustalonej przy zastosowaniu średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski.
2. Od spółek prowadzących giełdy pobiera się opłatę od każdej transakcji zawieranej na giełdzie, w łącznej wysokości nie większej niż 0,015 % wartości transakcji.
3. (uchylony).
4. Przeznaczenie i rozdysponowanie wpływów z opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz ustalenie wysokości, naliczanie i uiszczanie tych opłat następuje na zasadach, w trybie i na warunkach określonych w art. 17 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym.

Rozdział 6

Maklerzy giełd towarowych

Art. 27.

1. Na listę maklerów giełd towarowych może być wpisana osoba fizyczna, która:
  - 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
  - 2) korzysta z pełni praw publicznych;
  - 3) nie była uznana prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko mieniu lub dokumentom, przestępstwa gospodarczego, fałszowania pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, znaków towarowych, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, przestępstwa określonego w niniejszej ustawie lub przestępstwa określonego w ustawie o domach składowych;
  - 4) (uchylony);
  - 5) złożyła, z zastrzeżeniem ust. 3, egzamin z wynikiem pozytywnym przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych.
- 1a. Pełnia praw publicznych osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego jest oceniana według prawa państwa, którego obywatelstwo dana osoba posiada.
2. Uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu maklera giełd towarowych następuje z dniem wpisu na listę maklerów giełd towarowych.
3. Wpis na listę maklerów giełd towarowych, bez konieczności składania egzaminu, mogą uzyskać osoby posiadające uprawnienia i wykonujące zawód maklera giełd towarowych w państwie będącym członkiem Unii Europejskiej, jeżeli ich kwalifikacje, stwierdzone przez Komisję w wyniku przeprowadzonego testu umiejętności, zapewniają należyte wykonywanie zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Przez posiadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3, rozumie się posiadanie zaświadczenia potwierdzającego kompetencje w rozumieniu *art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych* (Dz. U. Nr 87, poz. 954, z późn. zm.⁶⁾⁷⁾.

Art. 28.

1. Wpisu na listę maklerów giełd towarowych dokonuje Komisja, na wniosek zainteresowanego, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia egzaminu, o którym mowa w art. 27 ust.1 pkt 5. Wpis na listę maklerów giełd towarowych obejmuje: imię (imiona) i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia maklera.

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 71, poz. 655, z 2003 r. Nr 190, poz. 1864, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 12, poz. 62 oraz z 2007 r. Nr 147, poz. 1028 i Nr 176, poz. 1238.

⁷⁾ Utraciła moc.

2. Osoba wpisana na listę maklerów giełd towarowych jest obowiązana do niezwłocznego pisemnego informowania Komisji o:
  - 1) podjęciu wykonywania zawodu wraz ze wskazaniem sposobu i miejsca wykonywania zawodu;
  - 2) każdorazowej zmianie danych objętych wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, oraz danych, o których mowa w pkt 1.
3. Lista maklerów giełd towarowych, skreślenie z listy oraz zawieszenie uprawnień do wykonywania zawodu maklera giełd towarowych podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1. Wzór wniosku powinien zawierać odniesienia do danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, a w przypadku danych dotyczących karalności, wykształcenia oraz wyniku egzaminu złożonego przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych powinien zawierać wymóg dołączenia odpowiednich dokumentów lub ich kopii.

Art. 29.

1. Przewodniczący Komisji:
  - 1) powołuje komisję egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych oraz nadzoruje jej działalność;
  - 2) ustala zakres tematyczny obowiązujący na egzaminach oraz tryb przeprowadzania egzaminów;
  - 3) ustala wysokość opłat egzaminacyjnych oraz wynagrodzeń dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej.
2. (uchylony).

Art. 30.

1. Przez wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych rozumie się pozostawanie osoby wpisanej na listę maklerów giełd towarowych w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze:
  - 1) z członkiem giełdy,
  - 2) ze spółką prowadzącą giełdę,
  - 3) ze spółką będącą giełdową izbą rozrachunkową– lub pełnienie przez tę osobę funkcji w organach towarowego domu maklerskiego, domu maklerskiego, spółki prowadzącej giełdę lub spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową.
2. Przez wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych rozumie się również pełnienie przez osobę wpisaną na listę maklerów giełd towarowych funkcji z wyboru w organach stowarzyszeń maklerów giełd towarowych, zrzeszających co najmniej 20 % ogółu maklerów giełd towarowych wykonujących zawód.
3. (uchylony).
4. Tytułu „makler giełd towarowych” mogą używać wyłącznie osoby, które spełniają jeden z warunków określonych w ust. 1 lub 2.

Art. 31.

1. Skreślenie z listy maklerów giełd towarowych następuje:
  - 1) na wniosek danej osoby wpisanej na listę;

- 2) w razie całkowitego lub częściowego ubezwłasnowolnienia;
  - 3) na skutek uznania prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstw, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3, lub pozbawienia praw publicznych;
  - 4) na skutek śmierci osoby wpisanej na listę;
  - 5) w razie niewykonywania zawodu maklera giełd towarowych przez 3 kolejne lata.
2. Podjęcie wykonywania zawodu powoduje zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, a nieprzerwane wykonywanie zawodu przez 6 kolejnych miesięcy powoduje przerwanie biegu tego terminu.

Art. 32.

1. Komisja może wydać decyzję o skreśleniu maklera giełd towarowych z listy lub zawiesić jego uprawnienia do wykonywania zawodu na okres od 3 do 24 miesięcy na skutek nienależytego wykonywania zawodu lub naruszenia prawa w związku z wykonywaniem zawodu.
2. Komisja wydaje decyzję o skreśleniu z listy maklerów giełd towarowych albo o zawieszeniu uprawnień do wykonywania zawodu, po uprzednim przeprowadzeniu rozprawy. Komisja może nadać tej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.
3. W razie konieczności zabezpieczenia interesu publicznego Komisja może, z chwilą wszczęcia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, zawiesić uprawnienia maklera giełd towarowych do czasu wydania decyzji w sprawie, jednak nie dłużej niż na okres 12 miesięcy.
4. W przypadku wydania decyzji o zawieszeniu uprawnień maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu, okres zawieszenia uprawnień, o którym mowa w ust. 3, wlicza się do okresu zawieszenia uprawnień, o którym mowa w ust. 1.
5. Osoba skreślona z listy maklerów giełd towarowych z przyczyn, o których mowa w ust. 1, nie może być ponownie wpisana na listę maklerów giełd towarowych przed upływem 10 lat od dnia wydania decyzji, lecz nie wcześniej niż nastąpi zatarcie skazania za przestępstwo, którego popełnienie stanowiło przesłankę faktyczną wydania decyzji o skreśleniu z listy maklerów.

Art. 33.

Makler giełd towarowych przy wykonywaniu zawodu jest obowiązany działać zgodnie z przepisami prawa, zasadami uczciwego obrotu oraz mieć na względzie słusze interesy zleceniodawców.

Art. 34. (uchylony).

Art. 34a. (uchylony).

Art. 35. (uchylony).

Art. 36. (uchylony).

Rozdział 7 **Towarowe domy maklerskie**

Art. 37.

1. O ile ustawa nie stanowi inaczej, działalność maklerska może być prowadzona wyłącznie przez towarowy dom maklerski.
2. Akcje towarowego domu maklerskiego, z wyłączeniem akcji zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, są akcjami imiennymi.
3. Zapłata za obejmowane lub nabywane udziały albo akcje towarowego domu maklerskiego, które nie są zdematerializowane, nie może pochodzić z pożyczek, kredytów ani z nieudokumentowanych źródeł.
4. (uchylony).
5. Towarowy dom maklerski może wykonywać wyłącznie czynności określone w zezwoleniu.
6. Towarowy dom maklerski może być członkiem więcej niż jednej giełdy towarowej.
7. Towarowy dom maklerski ma wyłączne prawo i obowiązek używać w swej firmie określenia „towarowy dom maklerski”.

Art. 38.

1. Z zastrzeżeniem art. 50a, prowadzenie działalności maklerskiej wymaga zezwolenia Komisji, wydanego na wniosek zainteresowanego podmiotu.
2. Działalność, o której mowa w ust. 1, obejmuje wykonywanie czynności związanych z obrotem towarami giełdowymi, polegających na:
  - 1) oferowaniu w obrocie giełdowym towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e;
  - 2) nabywaniu lub zbywaniu towarów giełdowych na cudzy rachunek na zasadach określonych w art. 38b, w tym dokonywaniu rozliczeń transakcji zleciodawców;
  - 3) prowadzeniu rachunków lub rejestrów towarów giełdowych w obrocie giełdowym, z wyłączeniem towarów, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a;
  - 4) doradztwie w zakresie obrotu giełdowego;
  - 5) zarządzaniu cudzym pakietem praw majątkowych na zlecenie;
  - 6) pośrednictwie w nabywaniu lub zbywaniu towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, w obrocie na zagranicznych giełdach towarowych.
3. (uchylony).

Art. 38a.

Przez oferowanie w obrocie giełdowym towarów giełdowych rozumie się pośrednictwo w zbywaniu towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, wprowadzanych do obrotu na giełdzie towarowej.

Art. 38b.

1. W umowie o świadczenie usług brokerskich w zakresie obrotu towarami giełdowymi towarowy dom maklerski zobowiązuje się wobec dającego zlecenie do zawierania umów nabycia lub zbycia towarów giełdowych w imieniu własnym, lecz na rachunek dającego zlecenie.
2. W umowie o świadczenie usług brokerskich w zakresie obrotu towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. b–e, towarowy dom maklerski zobowiązuje się do prowadzenia rachunku lub rejestru towarów giełdowych oraz rachunku pieniężnego, służącego do obsługi realizacji jego zobowiązań wobec dającego zlecenie.
3. Towarowy dom maklerski odpowiada wobec dającego zlecenie za wykonanie zobowiązania wynikającego z transakcji giełdowej, której przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i e.
4. Umowy, o których mowa w ust. 1, powinny zostać zawarte w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
5. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–4 do umowy:
  - 1) o świadczenie usług brokerskich w zakresie obrotu towarami giełdowymi – stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy zlecenia, z wyłączeniem art. 737;
  - 2) zlecenia nabycia lub zbycia towarów giełdowych – stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy komisji, z wyłączeniem art. 768 § 3.
6. Do umowy o prowadzenie rachunku pieniężnego, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 725–733 Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem uprawnienia do czasowego obracania wolnymi środkami pieniężnymi na potrzeby gospodarki narodowej.

Art. 38c.

Przez doradztwo w zakresie obrotu giełdowego rozumie się odpłatne udzielanie pisemnej lub ustnej rekomendacji nabycia lub zbycia oznaczonych towarów giełdowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji dotyczącej tych towarów.

Art. 38d.

Przez zarządzanie cudzym pakietem praw majątkowych na zlecenie rozumie się odpłatne podejmowanie i realizację decyzji inwestycyjnych na rachunek zleceniodawcy, w ramach pozostawionych przez zleceniodawcę do dyspozycji zarządzającego środków pieniężnych i praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.

Art. 38e.

1. Towarowy dom maklerski może nabywać towary giełdowe we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż określone w ust. 1 czynności:
- 1) których wykonywanie przez towarowy dom maklerski nie wymaga uzyskania zezwolenia, o ile czynności te są związane z obrotem towarowym,
  - 2) które mogą być wykonywane przez towarowy dom maklerski po uzyskaniu zezwolenia Komisji
- ustalając zakres i warunki wykonywania tych czynności. Rozporządzenie powinno uwzględniać zapewnienie bezpieczeństwa obrotu towarami giełdowymi oraz należyte zabezpieczenie interesów klientów.

Art. 38f.

Towarowy dom maklerski może wykonywać wyłącznie czynności określone w zezwoleniu oraz czynności, o których mowa w art. 38e.

Art. 39.

1. Wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej powinien zawierać:
- 1) dane osobowe (imiona, nazwiska, daty urodzenia, miejsca urodzenia oraz adresy zamieszkania) członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, o ile jest przewidziana, jak również innych osób, które odpowiadają za rozpoczęcie przez spółkę działalności maklerskiej lub będą nią kierować, ich kwalifikacje zawodowe oraz dotychczasowy przebieg pracy zawodowej;
  - 2) listę wspólników albo akcjonariuszy wraz z procentowym określeniem posiadanych przez nich głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu;
  - 3) informację o podmiotach dominujących i zależnych wobec wnioskodawcy;
  - 4) zakres czynności, które wnioskodawca zamierza wykonywać;
  - 5) określenie rodzajów towarów giełdowych, które będą przedmiotem czynności, o których mowa w pkt 4;
  - 6) określenie giełdy lub giełd, na których wnioskodawca zamierza prowadzić działalność maklerską;
  - 7) informację o wysokości kapitału własnego, ze wskazaniem źródeł jego pochodzenia;
  - 8) analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia działalności maklerskiej przez pierwsze trzy lata;
  - 9) oświadczenia osób, które będą kierować działalnością maklerską, o niekaralności za przestępstwa określone w art. 27 ust. 1 pkt 3;
  - 10) informacje o planowanej organizacji spółki;
  - 11) informacje o posiadanych urządzeniach telekomunikacyjnych i warunkach lokalowych;
  - 12) informacje o poprzednio prowadzonej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej i przyczynach zaprzestania tej działalności;
  - 13) w przypadku wspólników albo akcjonariuszy będących osobami fizycznymi, posiadających co najmniej 5 % głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu lub co najmniej 5 % kapitału zakładowego wnioskodawcy – dane osobowe tych osób, informacje o dotychczasowym przebiegu pracy zawodowej lub wykonywanej działalności gospodarczej oraz

- informacje o źródłach pochodzenia środków przeznaczonych na nabycie udziałów albo akcji towarowego domu maklerskiego;
- 14) w przypadku wspólników albo akcjonariuszy będących osobami prawnymi, posiadających co najmniej 5% głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego spółki będącej wnioskodawcą – informację na temat wykonywanej działalności gospodarczej, zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do właściwego rejestru wraz z numerem wpisu oraz ostatnie sprawozdanie finansowe wraz z opinią podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych i raportem z badania, jeżeli badanie jest wymagane przepisami prawa;
  - 15) informację o podmiotach dominujących i zależnych wobec wspólników albo akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu lub 5 % kapitału zakładowego spółki będącej wnioskodawcą obejmującą wskazanie ich firmy (nazwy) lub imienia i nazwiska, siedziby i adresu lub miejsca zamieszkania oraz opisu prowadzonej działalności gospodarczej.
- 1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 14, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
2. Do wniosku dołącza się:
- 1) umowę spółki albo statut spółki oraz wyciąg z rejestru przedsiębiorców;
  - 2) regulaminy określające sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4;
  - 3) regulamin organizacyjny oraz regulamin kontroli wewnętrznej;
  - 4) listę maklerów giełd towarowych, którzy będą zatrudnieni przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4;
  - 5) ostatnie sprawozdanie finansowe wraz z opinią podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz raportem z badania, w przypadku gdy wnioskodawca w chwili składania wniosku prowadzi działalność w innej dziedzinie lub prowadził ją przed złożeniem wniosku;
  - 6) (uchylony).
3. W przypadku powstania uzasadnionych wątpliwości, czy wnioskodawca będzie przestrzegać zasad uczciwego obrotu i prowadzić działalność w sposób należyście zabezpieczający interesy klientów, Komisja może, w zakresie niezbędnym do sprawdzenia faktów podanych we wniosku, żądać przedstawienia innych informacji dotyczących sytuacji finansowej i prawnej wnioskodawcy lub jego wspólników albo akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu.

Art. 40.

1. Komisja, z zastrzeżeniem ust. 2, rozpoznaje wniosek o zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.
2. W przypadku gdy Komisja zażąda przedstawienia dodatkowych danych, o których mowa w art. 39 ust. 3, do terminu 2 miesięcy nie wlicza się okresów oczekiwania na przedstawienie dodatkowych danych.
3. Zezwolenie zawiera:

- 1) firmę, siedzibę oraz adres towarowego domu maklerskiego;
  - 2) dozwolone czynności oraz wymaganą do ich wykonywania liczbę maklerów giełd towarowych;
  - 3) minimalną wysokość środków własnych, ustaloną zgodnie z odrębnymi przepisami;
  - 4) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej;
  - 5) określenie warunków technicznych i organizacyjnych, wymaganych do prowadzenia działalności przez towarowy dom maklerski.
4. (uchylony).

Art. 41.

Komisja wydaje decyzję odmawiającą zezwolenia w przypadku, gdy:

- 1) wniosek o wydanie zezwolenia nie spełnia wymagań określonych w art. 39 ust. 1 i 2;
- 2) wnioskodawca nie przedstawi, na żądanie Komisji, informacji, o których mowa w art. 39 ust. 3;
- 3) z analizy wniosku i załączonych do niego dokumentów wynika, że spółka nie zapewnia przestrzegania zasad uczciwego obrotu lub prowadzenia działalności w sposób należycie zabezpieczający interesy klientów.

Art. 41a.

Towarowy dom maklerski posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej jest obowiązany zatrudniać co najmniej 2 maklerów giełd towarowych.

Art. 41b.

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, środki własne na prowadzenie przez towarowy dom maklerski działalności maklerskiej wynoszą nie mniej niż 500 000 zł.
2. Wymogu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli towarowy dom maklerski prowadzi działalność maklerską wyłącznie w zakresie obrotu towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.
3. Środki własne na prowadzenie działalności maklerskiej przez towarowy dom maklerski, który nie prowadzi rachunków pieniężnych oraz rachunków lub rejestrów towarów giełdowych ani nie przyjmuje środków pieniężnych od klientów, wynoszą nie mniej niż 250 000 zł.

Art. 42.

1. Upoważniony przedstawiciel Komisji ma prawo wstępu do siedziby towarowego domu maklerskiego i do jego lokalu oraz wglądu do ksiąg, dokumentów i innych nośników informacji.
2. Na żądanie Komisji lub jej upoważnionego przedstawiciela towarowy dom maklerski jest obowiązany do niezwłocznego sporządzenia i przekazania kopii dokumentów i innych nośników informacji oraz do udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
3. W razie powzięcia wątpliwości co do prawidłowości lub rzetelności sprawozdań finansowych albo innych informacji finansowych, których obowiązek sporządzenia wynika z odrębnych przepisów, lub prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych, Komisja może zlecić kontrolę tych sprawozdań, informacji i ksiąg rachunkowych podmiotowi uprawnionemu do badania sprawozdań finansowych.

W przypadku gdy kontrola wykaże, że wątpliwości były uzasadnione, towarowy dom maklerski zwraca Komisji koszty przeprowadzenia kontroli.

Art. 43.

1. W przypadku gdy towarowy dom maklerski narusza przepisy prawa, nie wypełnia warunków określonych w zezwoleniu, przekracza zakres zezwolenia, nie przestrzega zasad uczciwego obrotu lub narusza interesy klientów, Komisja może podjąć decyzję o:
  - 1) cofnięciu zezwolenia albo ograniczeniu zakresu dozwolonych czynności, albo
  - 2) nałożeniu kary pieniężnej do wysokości 500 000 zł, albo
  - 3) zastosowaniu jednej z sankcji, o których mowa w pkt 1, i jednocześnie nałożeniu kary pieniężnej, o której mowa w pkt 2.
2. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy. Komisja może nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.
3. Decyzja podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** Komisja może nakazać jej ogłoszenie w 2 dziennikach ogólnopolskich na koszt towarowego domu maklerskiego.

Art. 44.

1. Zezwolenie wygasa z dniem otwarcia likwidacji lub z dniem ogłoszenia upadłości towarowego domu maklerskiego, a także w przypadku nierozpoczęcia przez towarowy dom maklerski prowadzenia działalności w terminie, o którym mowa w art. 40 ust. 3 pkt 4.
2. W postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym, jak również w przypadku cofnięcia zezwolenia, przepis art. 42 stosuje się odpowiednio.
3. Do czasu zakończenia likwidacji albo – w przypadku cofnięcia zezwolenia – do czasu zaprzestania prowadzenia działalności towarowy dom maklerski wykonuje wyłącznie czynności wynikające z już zawartych umów w obrocie towarami giełdowymi – bez możliwości zawierania nowych umów, chyba że jest to niezbędne do realizacji umów już zawartych.
4. W przypadku wygaśnięcia lub cofnięcia zezwolenia, Komisja może nakazać przeniesienie środków pieniężnych, rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, a także innych dokumentów związanych ze świadczeniem usług przez towarowy dom maklerski, do innego towarowego domu maklerskiego, który uprzednio wyraził na to zgodę. W innym przypadku do postępowania z dokumentami związanymi z prowadzeniem działalności maklerskiej stosuje się art. 288 § 3 albo art. 476 § 3 Kodeksu spółek handlowych. Właściwy sąd niezwłocznie zawiadamia Komisję o wyznaczonym przechowawcy.

Art. 45.

1. Spółka, która zaprzestała prowadzenia działalności maklerskiej, ma obowiązek archiwizowania i przechowywania, przez okres 5 lat, dokumentów oraz innych nośników informacji związanych z prowadzeniem tej działalności.
2. Upoważniony przedstawiciel Komisji ma prawo wstępu do siedziby lub lokalu podmiotu przechowującego dokumenty i inne nośniki informacji celem wglądu do tych dokumentów i nośników.

3. Na pisemne żądanie Komisji lub jej upoważnionego przedstawiciela podmiot przechowujący dokumenty jest obowiązany do niezwłocznego sporządzenia i przekazania kopii tych dokumentów.

Art. 46.

Towarowy dom maklerski jest obowiązany niezwłocznie informować Komisję o:

- 1) wszelkich zmianach danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia i w załącznikach do niego, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) zmianach w składzie wspólników albo akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu;
- 3) nabyciu lub objęciu akcji lub udziałów w innych spółkach w liczbie, która zapewnia prawo do co najmniej 5 % głosów na walnym zgromadzeniu;
- 4) (uchylony).

Art. 47. (uchylony).

Art. 48.

1. Nabycie lub objęcie udziałów lub akcji towarowego domu maklerskiego w liczbie, która spowoduje osiągnięcie lub przekroczenie 10 %, 20 %, 33 % lub 50 % głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, wymaga zgody Komisji, przy czym nabycie lub posiadanie udziałów lub akcji przez podmiot zależny uważa się za nabycie lub posiadanie przez podmiot dominujący, a nabycie lub posiadanie udziałów lub akcji przez podmiot dominujący uważa się za nabycie lub posiadanie przez podmiot zależny.
2. Komisja nie udziela zgody, jeżeli w jej ocenie podmiot zamierzający nabyć udziały albo akcje nie zapewnia wykonywania prawa głosu w sposób należyście zabezpieczający interesy uczestników obrotu towarami giełdowymi lub przestrzegania przez towarowy dom maklerski zasad uczciwego obrotu.
3. Obowiązek uzyskania zgody Komisji, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy nabycia udziałów albo akcji towarowego domu maklerskiego w drodze dziedziczenia.

Art. 49.

1. Towarowe domy maklerskie, w liczbie co najmniej 15, mogą utworzyć, na zasadach określonych w odrębnej ustawie, izbę gospodarczą, zwaną dalej „izbą”.
2. Do obowiązków izby należy, w szczególności, określanie i kodyfikacja zasad uczciwego obrotu oraz przyjętych w obrocie zwyczajów.
3. Organizację władz izby, tryb ich powoływania, zakres kompetencji oraz zadania izby określa statut izby.

Art. 50.

1. O ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, zagraniczna osoba prawna prowadząca działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi w państwie będącym członkiem Unii Europejskiej może prowadzić taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.

2. O ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, doradztwo w zakresie obrotu towarami giełdowymi może być wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne osoby prawne świadczące usługi o tym samym charakterze w obcym państwie, bez zachowania warunku określonego w ust. 1.
3. Z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział zagranicznej osoby prawnej występuje organ zarządzający zagranicznej osoby prawnej.
4. Do oddziału zagranicznej osoby prawnej, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 37 ust. 6, art. 38–46, art. 49 i art. 52.

Art. 50a.

1. Działalność maklerska, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 i 4, w zakresie obrotu towarami giełdowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a, może być prowadzona także przez niebędące towarowymi domami maklerskimi spółki handlowe.
2. Spółki handlowe, o których mowa w ust. 1, mogą w obrocie giełdowym nabywać na rachunek własny towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.
3. Spółki handlowe, o których mowa w ust. 1, mogą także zawierać z klientami, w imieniu zleceniodawców, umowy dotyczące towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a, na zasadach określonych w art. 758–764⁹ Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem ust. 5.
4. Jeżeli regulamin giełdy tak stanowi, spółki handlowe, o których mowa w ust. 1, mogą pośredniczyć na rzecz zleceniodawców przy zawieraniu z klientami umów dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a, na zasadach określonych w art. 758–764⁹ Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Zleceniodawcą może być również podmiot niebędący przedsiębiorcą.

Art. 50b.

1. Podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, mogą zawierać na giełdzie, we własnym imieniu, transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe będące określonymi rodzajami energii lub paliwami gazowymi, limitami wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, pod warunkiem zatrudnienia maklera giełd towarowych, w celu reprezentowania tych podmiotów w transakcjach giełdowych, oraz:
  - 1) zawarcia z towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim, będącymi członkami giełdowej izby rozrachunkowej, umowy o rozliczanie transakcji, albo
  - 2) uzyskania zezwolenia Komisji na prowadzenie rachunków lub rejestrów tych towarów giełdowych.
2. W przypadku zawarcia umowy o rozliczenie transakcji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, transakcje zawierane przez podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, będą rozliczane przez będący członkiem danej giełdy towarowy dom maklerski lub dom maklerski albo przez będący członkiem giełdowej izby rozrachunkowej towarowy dom maklerski lub dom maklerski, który na podstawie tej umowy będzie gwarantować wywiązywanie się przez te podmioty z wszelkich

zobowiązań z tytułu zawieranych transakcji giełdowych lub transakcji zawieranych w obrocie transgranicznym.

3. (uchylony).
4. Zezwolenie na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jest wydawane na wniosek zainteresowanego podmiotu.
5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, powinien zawierać:
  - 1) nazwę (firmę) oraz siedzibę i adres wnioskodawcy, a także dane osobowe (imiona, nazwiska, daty urodzenia, miejsca urodzenia oraz adresy zamieszkania) członków organów zarządzających i nadzorujących wnioskodawcy, osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy, jak również innych osób, które będą kierować działalnością maklerską, ich kwalifikacje zawodowe oraz dotychczasowy przebieg pracy zawodowej;
  - 2) oświadczenia osób, które będą kierować działalnością maklerską w zakresie prowadzenia rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o nieuznaniu prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstw określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3;
  - 3) informacje o towarach giełdowych, które będzie nabywać wnioskodawca;
  - 4) informacje o posiadanych urządzeniach telekomunikacyjnych;
  - 5) akt założycielski wnioskodawcy oraz statut i wyciąg z rejestru przedsiębiorców;
  - 6) listę maklerów giełd towarowych, którzy będą zatrudnieni przez wnioskodawcę;
  - 7) umowę, w której giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt albo spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zobowiąże się do rozliczania transakcji zawartych przez wnioskodawcę, pod warunkiem uzyskania przez wnioskodawcę zezwolenia na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych.
6. Komisja rozpoznaje wniosek w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.
7. Komisja wydaje decyzję odmawiającą zezwolenia na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o których mowa w ust. 1, jeżeli:
  - 1) z analizy wniosku i dołączonych do niego dokumentów wynika, że podmiot występujący z wnioskiem nie zapewni prowadzenia działalności w sposób niezagrażający bezpieczeństwu obrotu towarami giełdowymi;
  - 2) podmiot nie posiada środków własnych w wysokości określonej w art. 41b ust. 1.
8. Komisja może cofnąć zezwolenie, o którym mowa w ust. 4, jeżeli:
  - 1) podmiot prowadzi działalność w sposób zagrażający bezpieczeństwu obrotu towarami giełdowymi;
  - 2) wysokość środków własnych posiadanych przez podmiot spadła poniżej wysokości określonej w art. 41b ust. 1;
  - 3) nastąpiła zmiana stanu faktycznego w zakresie danych wskazanych we wniosku, która uzasadnia przypuszczenie, że podmiot nie zapewni prowadzenia działalności w sposób niezagrażający bezpieczeństwu obrotu towarami giełdowymi.

9. W stosunku do podmiotów, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, posiadających zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 42, art. 44 i art. 46 pkt 1.

Art. 50c.

Ogłoszenie upadłości, otwarcie postępowania układowego, wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub wydanie innego orzeczenia lub decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności:

- 1) uczestnika Krajowego Depozytu lub spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, o ile wykonuje on zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi,
  - 2) członka giełdowej izby rozrachunkowej
- skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem dokonywania przez te podmioty spłaty zadłużenia albo ograniczających zdolność swobodnego rozporządzania mieniem, nie wywołuje skutków prawnych wobec środków znajdujących się na rachunku lub w rejestrze towarów giełdowych, koncie depozytowym, rachunku pieniężnym lub rachunku bankowym tych podmiotów, służącym do realizacji rozliczeń transakcji w zakresie, w jakim środki te są potrzebne do rozliczenia transakcji w Krajowym Depozycie, spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, albo w giełdowej izbie rozrachunkowej, chociażby postępowanie zostało wszczęte albo inne orzeczenie lub decyzja została wydana przed jej rozliczeniem.

Art. 51. (uchylony).

Art. 52.

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i warunki postępowania towarowych domów maklerskich przy zawieraniu transakcji i dokonywaniu rozliczeń, przy prowadzeniu ewidencji i archiwizacji tych transakcji, przy ustanawianiu i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie towarów giełdowych oraz w przypadku zabezpieczenia wierzytelności na towarach giełdowych; rozporządzenie określi szczegółowy tryb i warunki postępowania, tak aby zapewnić bezpieczeństwo obrotu, wiarygodność i zupełność ewidencji, poufność transakcji oraz zapewnić możliwości prawidłowego wykonywania przez Komisję nadzoru nad prawidłowością transakcji i rozliczeń;
- 2) minimalną wielkość środków własnych towarowego domu maklerskiego oraz warunki zaliczania zobowiązań do kapitałów własnych towarowego domu maklerskiego, w zależności od zakresu zezwolenia i rozmiarów tej działalności, oraz maksymalną wysokość kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych; rozporządzenie powinno określić wielkość środków własnych towarowego domu maklerskiego, tak aby zapewnić pewność obrotu i wywiązań się towarowego domu maklerskiego z podjętych zobowiązań wobec dających zlecenia;
- 3) zakres, tryb oraz terminy dostarczania innych niż wymienione w art. 39 ust. 1 i 2 informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej towarowych

domów maklerskich; rozporządzenie powinno określać zakres informacji oraz częstotliwość ich przekazywania, tak aby umożliwić Komisji ocenę sytuacji finansowej i gospodarczej towarowego domu maklerskiego.

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) liczbę maklerów wymaganą do wykonywania poszczególnych czynności przez towarowe domy maklerskie, przy uwzględnieniu skali prowadzonej przez nie działalności; rozporządzenie powinno w szczególności uzależniać minimalną liczbę maklerów od rodzaju wykonywanych czynności oraz wielkości planowanych rocznych obrotów towarowego domu maklerskiego;
- 2) tryb postępowania w celu ochrony informacji stanowiących tajemnicę zawodową w towarowych domach maklerskich, a także nadzoru nad przepływem i wykorzystaniem tych informacji; rozporządzenie powinno szczegółowo określać procedurę postępowania, tak aby zapewnić ochronę informacji w towarowych domach maklerskich przed osobami trzecimi oraz umożliwić wykonywanie przez Komisję nadzoru w tym zakresie;
- 3) tryb postępowania towarowych domów maklerskich w celu przeciwdziałania zawieraniu transakcji oraz wykonywaniu innych operacji na rynku towarów giełdowych, z wykorzystaniem środków pieniężnych, co do których ujawniono okoliczności wskazujące, że środki te mogą pochodzić z przestępstwa lub z uczestnictwa w jego popełnieniu albo że ich pochodzenie ma zostać ukryte z przyczyn związanych z przestępstwem; rozporządzenie powinno określić przypadki, w których podmioty te są obowiązane rejestrować operacje finansowe uczestników obrotu, zakres oraz zasady pozyskiwania danych o tych uczestnikach, w celu ustalenia, czy środki pieniężne mogą pochodzić z przestępstwa lub uczestnictwa w jego popełnieniu albo że ich pochodzenie ma zostać ukryte z przyczyn związanych z przestępstwem.

Rozdział 8 **Tajemnica zawodowa**

Art. 53.

1. Do zachowania tajemnicy zawodowej są obowiązani:

- 1) (uchylony);
- 2) maklerzy giełd towarowych i maklerzy papierów wartościowych;
- 2a) (uchylony);
- 3) osoby wchodzące w skład statutowych organów:
  - a) towarowego domu maklerskiego,
  - b) spółki prowadzącej giełdę oraz spółki prowadzącej giełdową izbę rachunkową,
  - c) izby,
  - d) stowarzyszeń maklerów giełd towarowych,
  - e) domu maklerskiego,
  - f) zagranicznej osoby prawnej, o której mowa w art. 50 ust. 1,
  - g) spółek handlowych, o których mowa w art. 50a,
  - h) Krajowego Depozytu,
  - i) spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;

- 4) osoby pozostające z podmiotami, o których mowa w pkt 2a i 3, w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej istnieje również po ustaniu stosunków prawnych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

Art. 54.

1. Z zastrzeżeniem art. 55–55b, informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawniane wyłącznie na żądanie:
  - 1) sądu lub prokuratora:
    - a) w związku z toczącym się przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązującym do zachowania tajemnicy zawodowej, postępowaniem karnym lub karnym skarbowym albo w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą zawodową,
    - b) w związku z toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązującym do zachowania tajemnicy zawodowej;
  - 2) sądu – w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązującym do zachowania tajemnicy zawodowej, sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym;
  - 3) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w związku z toczącym się przed organem kontroli skarbowej postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe:
    - a) przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązującym do zachowania tajemnicy zawodowej,
    - b) popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązującym do zachowania tajemnicy zawodowej;
  - 4) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera – w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki, określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 oraz z 2008 r. Nr 209, poz. 1315, Nr 225, poz. 1502 i Nr 227, poz. 1505);
  - 5) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych podmiotu obowiązującego do zachowania tajemnicy zawodowej, na podstawie zawartej z nim umowy – jeżeli jest to niezbędne do celów tego badania;
  - 6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu i ich upoważnionych pisemnie

funkcjonariuszy lub żołnierzy – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

- 7) Policji – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.⁸⁾);
- 8) komornika sądowego – w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;
- 8a) administracyjnego organu egzekucyjnego oraz centralnego biura łącznikowego, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1289), w zakresie wykonywania ich ustawowych zadań;
- 9) Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki – w zakresie niezbędnym do kontroli wykonywania przez przedsiębiorstwa energetyczne oraz inne podmioty obowiązków określonych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

2. Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej:

- 1) przekazywanie, przechowywanie oraz ujawnianie danych w trybie i na warunkach określonych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530);
  - 2) przekazywanie informacji przez towarowy dom maklerski lub zagraniczną osobę prawną prowadzącą działalność maklerską w formie oddziału:
    - a) podmiotowi wiodącemu w rozumieniu art. 4 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341), zwanej dalej „ustawą o nadzorze uzupełniającym”,
    - b) koordynatorowi w rozumieniu art. 3 pkt 19 ustawy o nadzorze uzupełniającym,
    - c) koordynatorowi zagranicznemu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy o nadzorze uzupełniającym
- w wykonaniu obowiązków określonych ustawą o nadzorze uzupełniającym.

Art. 55.

W związku z wykonywaniem ustawowo określonych zadań w zakresie nadzoru, Komisja oraz jej upoważnieni przedstawiciele mają prawo dostępu do informacji stanowiących tajemnicę zawodową, będących w posiadaniu podmiotów zobowiązanych do jej zachowania.

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 171, poz. 1065 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 62, poz. 504, Nr 85, poz. 716, Nr 97, poz. 803, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 959, Nr 157, poz. 1241, Nr 168, poz. 1323, Nr 195, poz. 1502, Nr 201, poz. 1540, Nr 206, poz. 1589 i Nr 223, poz. 1777 oraz z 2010 r. Nr 34, poz. 190.

Art. 55a.

Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej przekazywanie informacji stanowiących taką tajemnicę:

- 1) w zawiadomieniu o przestępstwie lub w załączonych do niego dokumentach;
- 2) Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, organom podatkowym, organom Służby Celnej lub organom kontroli skarbowej – w zakresie, trybie i na warunkach określonych w odrębnych ustawach;
- 3) przez Komisję lub jej upoważnionego przedstawiciela do publicznej wiadomości w zakresie dotyczącym treści podjętych uchwał i decyzji, także w sprawach indywidualnych, na podstawie których są wydawane decyzje administracyjne – jeżeli ze względu na interes rynku towarowego Komisja uznała przekazanie takiej informacji za uzasadnione;
- 4) w wykonaniu obowiązków informacyjnych, publikacyjnych lub sprawozdawczych określonych w ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie;
- 5) za zgodą osoby, której ta informacja dotyczy.

Art. 55b.

Komisja może przekazać będące w jej posiadaniu informacje stanowiące tajemnicę zawodową:

- 1) rzecznikowi dyscyplinarnemu lub sądowi dyscyplinarnemu stowarzyszenia zrzeszającego maklerów giełd towarowych w liczbie stanowiącej co najmniej 20 % ogółu maklerów giełd towarowych wykonujących zawód, wyłącznie w zakresie niezbędnym do ustalenia, na potrzeby postępowania dyscyplinarnego, naruszenia zasad etyki zawodowej przez maklera giełd towarowych, będącego członkiem tego stowarzyszenia;
- 2) rzecznikowi sądu lub sądowi izby, wyłącznie w zakresie niezbędnym do ustalenia, na potrzeby prowadzonego postępowania, naruszenia przez członka izby zasad etyki lub zasad rzetelnego wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 55c.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej rozciąga się również na osoby, którym informacje stanowiące taką tajemnicę zostały ujawnione na podstawie art. 54–55b.

Rozdział 9**Odpowiedzialność cywilna i karna****Art. 56.**

1. Wprowadzający towar giełdowy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, do obrotu giełdowego odpowiada za szkodę wyrządzoną wskutek wady towaru giełdowego, chyba że ani on, ani osoby, za które odpowiada, nie ponoszą winy.
2. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wskutek podania nieprawdziwej informacji lub przemilczenia informacji, która powinna być zawarta w dokumentach związanych z wprowadzaniem towarów giełdowych do obrotu giełdowego,

ponosi wprowadzający towar giełdowy do obrotu giełdowego, jak również osoby, które informację sporządziły lub w jej sporządzeniu brały udział, chyba że wprowadzający towar giełdowy do obrotu giełdowego ani osoby, które informację sporządziły lub w jej sporządzeniu brały udział i za które wprowadzający towar do obrotu giełdowego odpowiada, nie ponoszą winy.

3. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 2, ponoszą również osoby, które wykorzystują w swojej działalności w zakresie obrotu giełdowego informacje wskazane w tym przepisie, chyba że nieprawdziwość lub przemilczenie informacji nie była i nie mogła być im znana.
4. Odpowiedzialność osób określonych w ust. 1–3 jest solidarna i nie można jej ograniczyć lub z góry wyłączyć.

Art. 56a.

1. Kto z naruszeniem art. 3 ust. 1 proponuje nabycie lub nabywa niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, paliw gazowych, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, lub od ceny lub wartości praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d, podlega grzywnie do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.
2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Art. 56b.

1. Osoby, o których mowa w art. 53 oraz w art. 55c, ponoszą, z zastrzeżeniem ust. 2, odpowiedzialność za szkody wynikające z ujawnienia informacji stanowiącej tajemnicę zawodową i wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem.
2. Osoby, o których mowa w art. 53, nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę wynikającą z ujawnienia i wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem informacji stanowiącej tajemnicę zawodową przez osoby, którym informacje takie zostały przekazane na podstawie art. 54–55b.

Art. 57.

Kto bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom prowadzi giełdę, giełdową izbę rozrachunkową lub towarowy dom maklerski, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 58.

Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej, ujawnia lub wykorzystuje w obrocie towarami giełdowymi informacje stanowiące tajemnicę zawodową, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 59.

1. Kto powoduje sztuczne podwyższenie lub obniżenie ceny towarów giełdowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Kto wchodzi w porozumienie mające na celu sztuczne podwyższenie lub obniżenie ceny towarów giełdowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 60.

1. Kto, będąc odpowiedzialnym za informacje zawarte w dokumencie związanym z wprowadzaniem do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, podaje nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane, w sposób istotny wpływający na treść informacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki nieposiadającej osobowości prawnej.

Art. 61.

1. Kto uniemożliwia bądź utrudnia przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 3, art. 25 w związku z art. 22 ust. 1 i 3 oraz art. 42 ust. 1, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywnie.
2. Tej samej karze podlega, kto działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 22 ust. 2, art. 25 w związku z art. 22 ust. 2 oraz art. 39 ust. 2, nie przekazuje niezwłocznie kopii dokumentów lub innych nośników informacji albo nie udziela wyjaśnień.
3. Tej samej karze podlega, kto, wbrew nakazowi określönemu w art. 44 ust. 4, nie dokonuje przeniesienia środków pieniężnych, rachunków lub rejestrów towarów giełdowych oraz dokumentów związanych ze świadczeniem usług maklerskich w zakresie obrotu towarami giełdowymi.
4. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 45 ust. 1, nie archiwizuje lub nie przechowuje dokumentów lub innych nośników informacji związanych z prowadzeniem działalności maklerskiej.
5. Rozpoznawanie spraw o czyny przewidziane w niniejszym artykule następuje w postępowaniu przewidzianym dla spraw o wykroczenia.

Art. 61a.

W sprawach o przestępstwa określone w ustawie właściwość prokuratury okręgowej określa się zgodnie z art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.⁹⁾).

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777.

Rozdział 10
Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 62–66. (pominięte).¹⁰⁾

Rozdział 11
Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 67–69. (pominięte).¹⁰⁾

Art. 70.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 26 ust. 2, który wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 29, który wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

---

¹⁰⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 marca 2010 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 48, poz. 284).